

روز پیمان اخوت و برادری

واقعه غدیر حادثه‌ای تاریخی نیست که در کنار دیگر وقایع بدان نگریده شود.

واقعه غدیر حادثه‌ای تاریخی نیست که در کنار دیگر وقایع بدان نگریده شود.

غدیر تنها نام یک سرزمین نیست. یک تفکر است، نشانه و رمزی است که از تداوم خط نبوت حکایت می‌کند. غدیر نقطه تلاقی کاروان رسالت با طلایه‌داران امامت است.

آری غدیر یک سرزمین نیست، چشمه‌ای است که تا پایان هستی می‌جوشد، کوثری است که فنا بر نمی‌دارد، افقی است بی‌کرانه و خورشیدی است عالم‌تاب.

و غدیر، روز حماسه جاوید، روز ولایت، روز امامت، روز وصایت، روز اخوت، روز رشادت و شجاعت و شهامت و حفاظت و رضایت و صراحت شناخته شد. روز نعمت، روز شکرگزاری، روز پیام‌رسانی، روز تبریک و تهنیت، روز سرور و شادی و هدیه فرستادن، روز عهد و پیمان و تجدید میثاق، روز تکمیل دین و بیان حق، روز راندن شیطان، روز معرفی راه و رهبر، روز آزمون، روز یأس دشمن و امیدواری دوست و خلاصه روز اسلام و قرآن و عترت، روزی که پیروان واقعی مکتب حیات‌بخش اسلام آن را گرامی می‌دارند و به همدیگر تبریک می‌گویند.

پیامبر اسلام (ص) بین اصحاب عقد برادری خواند و بین خود و علی (ع) نیز برادری قرارداد؛ و با این عقد اخوت، برادری و مساوات و برابری در اسلام را بنیان گذاشت، اهل جهان را یک عائله و افراد بشر را عضو یک خانواده شمرد و برای همیشه نژادپرستی و امتیازات مادی و قبیله‌ای و رنگ پوست را از ساحت مقدس اسلام پاک نمود. و اسف از استعمار و استثمار فرهنگی و سیاسی دنیای استکبار که مانع از اجرای این اصل در روی زمین است.

«#171; إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ » «#171; این آیین شما آیین یگانه‌ای است مشترک همه ادیان من است و من پروردگار شمایم، پس مرا بندگی کنید. (سوره انبیاء آیه 92) - «#171; قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا » «#171; بگو: ای مردم من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم» (سوره اعراف آیه 157) ولی این بینات و براهین ساطعات برای یهود و نصاری آن روز همچنین برای صهیونیست و امپریالیست این زمان خوشایند نبوده و نیست، چون آنان با این مساوات‌ها و برابری‌های نمی‌توانند تفوق و برتری خود را بر جهان مستضعفان محکم سازند و جلوی استعمارشان از خلق، گرفته می‌شود!

وقتی ابوذر غفاری در محضر رسول‌الله (ص) با «#171; غلام سیاهی» در محاکمه‌ای می‌گوید: «#171; يَا ابْنَ السُّودَاءِ « ای پسر سیاه‌پوست، پیامبر اسلام ناراحت و خشمگین شده، فرمود: «#171; طِفْءُ الصَّاعِ لَيْسَ لِابْنِ الْبَيْضَاءِ عَلَيَّ ابْنِ السُّودَاءِ فَضْلٌ إِلَّا بِالتَّقْوَى أَوْ بِعَمَلٍ صَالِحٍ » همانند هم هستید و هیچ برتری بر یکدیگر ندارید مگر به تقوی یا عمل صالح، «#171; فَوَضَعَ ابُذَرُّ حَدَّهٗ عَلَيَّ الْأَرْضِ وَ قَالَ لِيَاسُودَ قُمْ فَطَأْ عَلَيَّ حَدِّي تَكْفِيرًا لَهُ عَنْ قَوْلِهِ « ابوذر به کفار این سخنی که گفت: چهره خود را به روی زمین گذارد و به آن سیاه‌پوست گفت: بر خد و چهره من به کفار گناه پای بمال (و عفو من کن) این مکتب، مکتبی مترقی و قابل رشد در جهان است اگر دشمن بگذارد. (روح‌الدین الاسلامی ص 289)

این است مفهوم مساوات و برابری

و این سخن رئیس مذهب تشیع حضرت صادق (ع) است که فرمودند:

«#171; الْمُسْلِمُ أَحَقُّ الْمُسْلِمِ، وَ حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى أَخِيهِ الْمُسْلِمِ أَنْ يَشْبَعَ وَيَجُوعَ أَخُوهُ، وَ لَا يَرُوى وَ يَعْطِشُ أَخُوهُ وَ لَا يَكْتَسِي وَ يَعْرِى أَخُوهُ فَمَا أَعْظَمُ حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى أَخِيهِ الْمُسْلِمِ « مسلمان برادر مسلمان است و حق مسلمان بر برادرش این است که او سیر نگردهد و برادرش گرسنه و او سیراب نگردهد در حالی که برادرش تشنه است و او پوشیده نباشد که برادرش عریان باشد آنگاه حضرت فرمود چه بزرگ است حق مسلمان بر برادر مسلمانش (سفینه‌النجاة ج یک ص 13)؛ (سیاه باد روی آن دولت‌های مسلمانی که حقوق مسلمین مستضعف را به جیب اربابان خود و کارتل‌های نفتی در جهان می‌ریزند در حالی که برادران و خواهران مسلمان آنان در کشورهای خود و قاره آفریقا و سایر بلاد، گرسنه و فرزندانشان از سوء تغذیه و کمبود مواد غذایی می‌میرند و لباس به تن ندارند و خانه و کاشانه ندارند و زیر آسمان زندگی می‌کنند که سقفی بر آنان سایه نمی‌افکند).

امروز دادخواهی مردم مظلوم غزه که با محاصره چند هفته‌ای دست و پنجه نرم می‌کنند و کشورهای عربی برای صلح با رژیم صهیونیستی اعلام آمادگی کرده‌اند این در حالی است که سران رژیم صهیونیستی با ادامه محاصره نوار غزه همچنان از حمله نظامی گسترده به این منطقه سخن می‌گویند. امروز مسئله محاصره غزه از طرف صهیونیست‌ها موضوع بسیار مهمی است در تنگنا قرار دادن

مظلومین فلسطینی برای جامعه اسلامی و بشری درد بزرگی است که باید سازمان حقوق بشر و سازمان‌های بین‌المللی که مدعی حمایت از جامعه انسانی هستند و سکوت اختیار کردند یا به یک بیانیه بسنده می‌کنند باید از خشم آزادمردان و زنان ستم‌دیده جهان بترسند و در آینده پاسخگوی این جنایت‌ها باشند.

چه کسی جز علی(ع) لیاقت برادری پیامبر(ص) را داشت؟

آری، پیامبر(ص) بین افراد صحابه با قرین و هم‌رتبه خود، برادری ایجاد کرد، بر این اساس هم باید برای خویش برادری انتخاب کند لذا کسی را لایق در این مقام جز علی(ع) ندید که او را به برادری برگزید، که خداوند ضمن وحی که به جبرئیل و میکائیل کرد، فرمود: « اَفَلَا كُنْتُمْ مِثْلَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (ع) اَحِبُّ يَتَهُ وَ بَيْنَ مُحَمَّدٍ « آیا شما مانند علی بن ابی‌طالب نیستند؟ (و از فداکاری او درس نمی‌گیرید) (سفینه البحار ج یک ص 13)؛ به این دلیل من بین او و محمد(ص) برادری برقرار کردم و این سخن در شأن حضرت به مناسبت ليله المبیت « که علی(ع) در جای پیامبر(ص) خوابید» آمده است.

تعریف اخوت و برادری از پیامبر(ص)

درباره اخوت و برادری مؤمنین با یکدیگر، پیامبر رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله) فرمود: « اِثْمَا الْمُؤْمِنُونَ فِي تَرَاحِمِهِمْ وَ تَعَاطُفِهِمْ بِمَنْزِلَةِ الْجَسَدِ الْوَاحِدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ وَاحِدٌ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالْحَمَى وَ السَّهْرِ « مؤمنین در ترحم و عواطف انسانی البته به منزله یک جسد هستند، به هنگام احساس درد از یک عضو بدن سایر اعضا و جوارح بدن به سبب تب و بیداری تداومی نداده و به درد می‌آید. (سفینه البحار ج یک ص 13) یعنی اگر یک انسان مسلمان و مؤمن در قاره آفریقا یا آسیا و دیگر نقاط جهان از گرسنگی و در فقر، به جان آید یا از بین برود، ما مسلمانان باید احساس مسئولیت نموده و آن درد را به جان احساس کنیم، وای بر ما که اگر در کشور خود افراد گرسنه و محروم داشته باشیم و خم به ابرو نیاوریم؛ زیرا که اسلام مرز نمی‌شناسد، تمامی مسلمین در جهان به منزله یک پیکر و یک جسد هستند که باید شریک دردهای همدیگر بوده و غمخوار هم باشیم.

گرچه گفته شده است که پیامبر(ص) بزرگوار در چند نوبت در زمان‌های مختلف بین اصحاب، عقد برادری خواند اما آنچه مشهود است از جمله فضیلت‌های روز عید غدیر انجام عقد اخوت با اخوان مؤمنین است که مرحوم شیخ در مستدرک وسائل از کتاب زادالفردوس و مرحوم محدث فیض نیز در خلاصه‌الاذکار نقل فرمودند که بگذار دست راست خود را بر دست راست برادر مؤمن خود صیغه اخوت را چنین بخواند « وَ اَحِبُّكَ فِي اللّٰهِ، وَ صَافِيْتُكَ فِي اللّٰهِ وَ صَافِحْتُكَ فِي اللّٰهِ، وَ عَاهَدْتُ اللّٰهَ وَ مَلَائِكَتَهُ وَ كُتُبَهُ وَ رُسُلَهُ وَ اَنْبِيَاءَهُ، وَ الْاَئِمَّةَ الْمَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، عَلٰى اَنِّيْ اِنْ كُنْتُ مِنْ اَهْلِ الْجَنَّةِ وَ الشَّقَاعَةِ ، وَ اُذِنَ لِيْ بِاَنْ اَدْخَلَ الْجَنَّةَ لَا اَدْخُلُهَا اِلَّا وَ اَنْتَ مَعِيَ « آنگاه مؤمن بگوید « قِيلْتُ» پس بگوید « اسْقَطْتُ عَنْكَ جَمِيعَ حَقُوقِ الْاُخُوَّةِ مَا حَلَا الشَّقَاعَةَ وَ الدَّعَاءَ وَ الزِّيَارَةَ».

« برادر دینی تو شدم و با تو صاف و خالص گردیدم و مصافحه می‌کنم و دست می‌دهم با تو در راه خدا، و عهد بستم با خدا و فرشتگان و کتاب‌ها و پیامبران و امامان معصوم (علیهم‌السلام) بر اینکه همانا اگر من از اهل بهشت و شفاعت می‌باشم و اجازه داده شد به من که وارد بهشت شوم، داخل بهشت نگردم مگر اینکه تو با من باشی.» سپس برادر مؤمن می‌گوید « قبول کردم و پذیرفتم و ساقط کردم از تو همه حقوق برادری را جز شفاعت و دعا و زیارت را.

همشهری آنلاین - حجت‌الاسلام عبدالمقیم ناصحی